

Pārbūvē stacijas bagāžas šķūni

Pirmais publiskais objekts Alūksnē, pie kura ieklās īpašu, videi nekaitīgu segumu "Elastopave"

Alūksnē turpinās Gulbenes-Alūksnes bāniša stacijas bagāžas šķūņa pārbūves darbi. Tie notiek projektā "Gaismas ceļš cauri gadīumiem", atjaunojot valsts nozīmes kultūras mantojuma objektus.

Cer pabeigt līdz Jāniem

Darbus objektā SIA "Re Re meistari" veic kopš augusta vidus. No janvāra bija tehnoloģiskais pārtraukums, bet tagad darbi ir atsākušies. SIA "Re Re meistari" projekta un būvdarbu vadītājs Andris Sausiņš atzīst – ja nekas nemainīsies, līdz Jāniem darbus pabeigs, un sāksies eksposīcijas iekārtos.

"Stacijas bagāžas šķūnis bija bēdiņā stāvoklī. Tas sastāvēja no trīs daļām: 1910.gadā celtās bagāžas šķūņa daļas; vidusdaļas, kas celta kara laika gados; daļas, kas piebūvēta laika posmā no 1950. līdz 1960.gadam. Ēku vajadzēja savest kārtībā un visas trīs daļas apvienot, saglabājot arī vēsturisko elpu. No ārpuses oriģinālie dēļi ir tikai šķūņa daļai, kas atrodas pret stacijas ēku, jo pārējie bija gājuši zužībā laikazoba dēļ. Izmantojām priedes un egles dēļus. Lai panāktu vecinātu izskatu, iekštelpām izmantojām restaurētus vecos un jaunus lietotus dēļus. Dēļi apstrādāti ar lineļu un linēļas krāsu. Pie galvenajām durvīm esam izbūvējuši terasi ar uzbrauktuvi cilvēkiem ar kustību traucējumiem un kāpnēm. Ēkai pieslēgts ūdensvads un kanalizācijas sistēma, elektrība, ierikota centrālapkure. Lielāko daļu darbu darām paši, bet atsevišķu darbu veikšanā sadarbojamies arī ar Alūksnes uzņēmējiem," stāsta A.Sausiņš.

Grīdā – apsilde un veco sliežu paraugi

Vēl nav izbūvētas galvenās ieejas durvis. Blakus tām ir lielie, vecie vārti – tie gan ir oriģināli, bet būs tikai skaistumam bez praktiska pielietojuma. Pretim galvenajām durvīm ēkas otrāsienā būs vēl vieni vārti, ko izmants kā loga slēgus – tas būs vienīgais logs ēkā. Iekštelpās atsevišķs nodalījums būs kasei un labierīcībām. "Demontējām veco šifera jumtu. Pirmsākumos šķūnim bijis skaidu jumts, bet no ugunsdrošības viedokļa šodien tādu likt nevarējām, tādēļ uzlikts skārda jumts – līdzīgi kā jau ir stacijas ēkai," uzsvēr būvdarbu vadītājs.

- ♦ Gulbenes-Alūksnes bāniša stacijas bagāžas šķūņa pārbūves darbi izmaksā 322 760,71 eiro (bez PVN). No šīm izmaksām 85 procenti ir Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansējums, pārējais – valsts dotācija un Alūksnes novada pašvaldības līdzfinansējums.
- ♦ Bagāžas šķūņa eksposīcija tiek veidota, izmantojot tikai Alūksnes novada pašvaldības finansējumu 134 630 eiro (bez PVN) apmērā.
- ♦ Ēkas pārbūves projektā tiek veikta arī piegulošās teritorijas labiekārtošana un vēsturiskā perona atjaunošana.
- ♦ Alūksnes stacijas šķūņa pārbūves būvprojekta autors ir SIA "Arhitektes Ināras Caunītes birojs", būvdarbus objektā veic uzņēmums SIA "Re Re meistari", būvuzraudzību veic „Būvuzņēmums Restaurators”, atbildīgais autoruzraugs ir Ināra Caunīte.

"ALŪKSNES STACIJAS BAGĀŽAS ŠĶŪNIS tika daļēji izjaukts un pacelts gaisā uz stutēm. Pamatu šķūnim praktiski nebija, jo tie, kas vēl bija atlikuši, bija tikai sakrauti veci kieģeļi, nesamūrēti, izbrukuši. Šķūnim uzmūrējām kārtīgus pamatus," saka SIA "Re Re meistari" projekta un būvdarbu vadītājs Andris Sausiņš.

A.Sausiņš stāsta, ka no iekšpusēs šķūņa sienas izskatīties tādas pašas kā pirms pārbūves, bet no ārpuses šķūnis siltināts. "Var teikt, ka tam apkārt uzbrūvēts otrs šķūnis ar ekovates siltinājuma mētelīti. Ja neveiktu siltināšanas darbus, tad ēka gada aukstajā laikā nebūtu izmantojama. Šķūņa grīdā izbūvēta speciāla vieta, kur izvietots veco sliežu paraugus. Tie būs izgaisoti, vietu pārkāps ar stiklu, un tā kalpos gan kā viena no eksposīcijām, gan kā grīda. Lai telpā taupītu vietu, apsilde iebūvēta grīda," atklāj A.Sausiņš.

Labiekārtos teritoriju

Tiks veikti arī teritorijas labiekārtošanas darbi. A.Sausiņš norāda, ka neliešā joslā pie šķūņa ieklās īpašu, videi

nekaitīgu segumu "Elastopave", kas uz sevis nepatur ūdeni, bet uzreiz to novada. "Elastopave" ir poliuretāna saistviela, kas tiek sajaukta ar akmens minerālu masu un ieklāta kā segums. Tas ir atbilstošs vēsturiskai videi, turklāt nelip pie apaviem un neienesas telpās. Šī būs pirmā vieta Alūksnē, kur pie publiskiem objektiem ieklāts šāds segums.

Īpaša vieta paredzēta velosipēdu novietošanai, tiks izvietoti arī soliņi. Pie stacijas būs laterna - tuvu autentiskai, kāda savulaik pie stacijas bijusi.

A.Sausiņš atzīst, ka Alūksnes stacijas bagāžas šķūņa izbūve ir otrs projekts, kurā viņš sadarbojas ar arhitekti Ināru Caunīti. Pirmais bija Turaidā, kur tapa Klaūšiņieku māja pēc sentēvu būvniecības metodēm. "Šobrīd būvniecībā vērojama tendence izmantot koku, īpaši no vecām ēkām, ko otrreiz apstrādā galdniecībā. Tā ir mirusi koksne, kas jau sen izžuvusi un vairs nedeformēsies, turklāt ar seņatnes elpu," viņš saka.

Jauns tūrisma objekts

Atjaunotajā stacijas bagāžas šķūnī veidos multimediju eksposīciju "Alūksnes bāniša stacija", kas apmeklētājus iepazīstina ar šaursliežu dzelzceļa rašanās un darbības vēsturi.

Eksposīcijas mērķis būs popularizēt dzelzceļa kultūru vietējā un starptautiskā limenī. Alūksnes novada pašvaldības projektu vadītāja Sanita Adlere norāda, ka eksposīcija būs interaktīva un mūsdienīga, lai apmeklētājiem tā būtu interesanta un nenogurdinātā.

"Alūksnē tas būs jauns tūrisma objekts, kas apmeklētājiem būs pieejams visu gadu, ne tikai sezonāli. Telpu varēs izmantot dažādu grupu cilvēki, lai, piemēram, rīkotu arī izglītjošas grupu nodarbības, vēstures stundas, seminārus, būs pieejams liezais ekrāns. Būs gids, kas uzņems apmeklētājus un sniegs informāciju," saka S.Adlere.

Stacijas bagāžas šķūņa jaunā eksposīcijas atklāšana plānotā 1.septembrī Bāniša svētku laikā.

Tikai kultūrvēstures pieminekliem

S.Adlere uzsvēr, ka projekta "Gaismas ceļš cauri gadīumiem" finansējumu pašvaldība drīkst izmantot tikai valsts nozīmes kultūrvēsturisku pieminekļu atjaunošanai. "Daja cilvēku neizprot, ka šo finansējumu nedrīkstam izmantot, piemēram, bērnudārza remontam. Šajā projektā jau restaurējām Templakalna rotondu, pārbūvējam bagāžas šķūni, Alūksnes muižas

parkā tiek atjaunoti vairāki objekti. Šis ir Kultūras ministrijas un ERAF finansējums, ko izcīnījām Alūksnei ar zobiem un nakiem. Turklat šī ir pirmā reize, kad valstī var saņemt tik apjomīgu finansējumu valsts nozīmes kultūrvēstures pieminekļu sakārtošanai, kas Alūksnei ir ļoti svarīgi, jo mums ir daudz šādu objektu," saka S.Adlere.

Šobrid līdztekus bagāžas šķūņa pārbūvei remontdarbi notiek arī Alūksnes stacijas ēkā. S.Adlere uzsvēr, ka tos finansē "Latvijas dzelzceļš". "Stacijas ēka ir valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Pērn "Latvijas dzelzceļš" piešķira finansējumu, lai nomainītu jumtu, šogad ierīko hidroizolāciju pamatiem un lietusūdeņu novadišanas sistēmu. Lielāko daļu izmaksu sedz "Latvijas dzelzceļš", neliela daļa ir Alūksnes novada pašvaldības līdzfinansējums. Tas tiek darīts, lai novērstu turpmāku ēkas bojāšanos, jo gadu gaitā, izbūvējot ielas, ir mākslīgi paaugstināts zemes limenis un stacijas ēka atrodas tādā kā bedrē, pamati visu laiku stāv ūdenī. Kad būs izbūvēta hidroizolācija, visu vasaru ēka tiks intensīvi vēdināta un žāvēta, lai varētu veikt logu restaurāciju un mainīt durvis," stāsta S.Adlere. AZ